

Parlamentul
Republicii Moldova

VB nr. 316°

04 decembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

- Proiectul de lege
- Nota informativă

Vasile BOLEA

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Bolea Vasile -
V. Bolea

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	488
"04"	12 2020
Ora	

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Codul de procedură civilă nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285-294, art. 436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 236 aliniatul (6) cuvintele „30 zile” se substituie cu cuvintele „45 zile lucrătoare”.

2. La articolul 389 aliniatul (4) cuvintele „30 zile” se înlocuiește cu cuvintele „45 zile lucrătoare”.

Art. II. Codul administrativ nr. 116/2018 se modifică, după cum urmează:

1. La articolul 226 aliniatul (2) cuvintele „15 zile” se substituie cu cuvintele „45 zile lucrătoare”.

2. La articolul 240 aliniatul (4) cuvintele „30 zile” se înlocuiește cu cuvintele „45 zile lucrătoare”.

Art. III. Codul de procedură penală nr. 122-XV/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.248-251/699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 338 aliniatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Hotărârea motivată se pronunță în termen de până la 45 de zile lucrătoare”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

<p style="text-align: center;">NOTĂ INFORMATIVĂ la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative</p>
<p>1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului</p>
<p>Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative care constă în Codul de procedură civilă nr. 225/2003, Codul administrativ nr. 116/2018 și Codul de procedură penală nr. 122-XV/2003 a fost elaborat și prezentat de Asociația Judecătorilor din Republica Moldova.</p>
<p>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite</p>
<p>Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative are drept finalitate sporirea efectivă a actului de justiție prin îmbunătățirea calității motivării actelor judecătorești finale și de dispoziție emise în special de judecătorii și curțile de apel.</p> <p>O motivare și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale <i>inter alia</i> dispune obligația statelor de a institui instanțe independente și imparțiale și de a promova instaurarea procedurilor eficiente. Îndeplinirea acestei obligații capătă sens când are drept rezultat autorizarea judecătorilor de a administra în mod just și corect justiția, atât în drept cât și în fapt, în avantajul strict al justițiabilului. O hotărâre judecătorească de mare calitate este cea care conduce la un rezultat bun – câtă vreme judecătorul dispune de mijloacele necesare atingerii acestui scop – în mod echitabil, rapid, clar și definitiv.</p> <p>Potrivit Avizului nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni o motivare bună este o necesitate imperioasă care nu poate fi neglijată în favoarea celerității. O motivare bună cere ca judecătorul să aibă timpul</p>

necesar pregătirii hotărârii. Motivarea permite nu numai o mai bună înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițiabil ci este mai ales o garanție împotriva arbitrarului. Pe de o parte, ea obligă judecătorul să distingă mijloacele de apărare ale părților și să precizeze elementele care îi justifică decizia și o fac să fie conformă legii și, pe de altă parte, ea permite o înțelegere a funcționării justiției de către societate.

Orice hotărâre trebuie să fie inteligibilă, redactată într-un limbaj clar și simplu. Astfel, pentru realizarea acestor cerințe de ordin calitativ pe care trebuie să le întrunească o motivare, judecătorul printre alte condiții are nevoie de timp util care să permită combinarea redactării hotărârii, cu studierea altor dosare, legislației, jurisprudenței, doctrinei, organizarea și pregătirea ședințelor de judecată, inclusiv cu examinarea eficientă și în termeni rezonabili a cauzelor judiciare, precum și cu respectarea dreptului la odihnă, viață privată și de familie a judecătorilor.

De exemplu, potrivit raportului Inspecției Judiciare pentru anul 2019 sarcina medie anuală per sistem a unui judecător în anul 2019 a constituit 621 dosare, iar sarcina medie lunară – 62 dosare judiciare. Totodată, conform aceluiași raport cele mai multe sesizări în privința judecătorilor se referă la nerespectarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești.

În majoritatea absolută a cazurilor judecătorul este plasat în situația obiectivă de nerespectare a termenelor - foarte scurți - de redactare a hotărârilor. Astfel, este o realitate obiectivă ca judecătorii în Republica Moldova pentru a face față volumului de lucru și redactării hotărârilor în termenii legali petrec zilele de odihnă la serviciu, în special pentru redactarea hotărârilor judecătorești.

După cum rezultă din proiectul de Lege, Codul de Procedură civilă, Codul administrativ și Codul de procedură penală reglementează diferit termenii legali pentru redactarea hotărârilor.

Depășirea termenului de redactare a hotărârilor (indiferent de termenul de 15 zile Cod administrativ sau 30 zile Cod de procedură civilă), în practică, este o chestiune frecventă, datorată, în principal, volumului prea mare de muncă pentru schema de personal din fiecare instanță, complexitatea cauzelor și lipsa cadrelor

suficiente în instanțele judecătorești, fiind frecvente cazurile când judecătorul activează în lipsa grefierului sau asistentului.

Termenele prevăzute în prezent pentru redactarea hotărârilor motivate sunt destul de scurte, având în vedere suprasolicitarea instanțelor de judecată, motivele de logistică sau umane, precum și faptul că judecătorii trebuie în termenul permis să maturizeze decizia lor.

Aceste realități afectează serios calitatea actului de justiție și independența judecătorilor. Considerăm că modificarea dispozițiilor legale menționate *supra*, constituie premisa redactării unor hotărâri judecătorești de calitate, înlăturând posibilitatea ca termenul de la moment stabilit de lege să devină un element de presiune asupra judecătorului, care s-ar expune unor eventuale consecințe de ordin disciplinar în cazul depășirii sale, și care, implicit, afectează calitatea actului de justiție.

În realitate în ordinea juridică a statelor UE termenul mediu în care trebuie redactată o hotărâre judecătorească după pronunțare este de 3 luni.

Spre exemplu, în România conform art. 426 din Codul de procedură civilă termenul de redactare a hotărârii este de maxim 90 zile (dar nu 15 sau 30 zile ca în Republica Moldova). În Germania termenul de redactare a unei hotărâri judecătorești este de până la 5 luni. În Italia, termenul de redactare conform art. 89 din Codul de procedură administrativă este de 45 zile de la pronunțare. În Franța, Codul de organizare judiciară stabilește că o hotărâre judecătorească trebuie să fie redactată de la pronunțare în termen rezonabil. În Belgia, termenul de redactare conform art. 770 Codul judiciar este de până la 3 luni.

Prin urmare, acest proiect de Lege pe lângă racordarea legislației naționale la standarde europene va spori efectiv calitatea justiției, garanțiile de independență a puterii judecătorești, construcția statului de drept și pacea juridică.

3. Fundamentarea economico-financiară

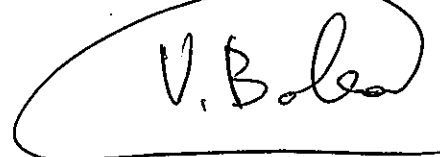
Implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare.

4. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită elaborarea altor acte normative.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Vasile BOLEA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Bolea', is enclosed within a large, hand-drawn oval loop.